

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

9576

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental referent al Projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús reguiu, al polígon 7, parcel·la 224, del TM de Petra, finca Son Cuixa. (Exp. 119a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 13 de març de 2025, i d'acord amb l'apartat 1 de l'article únic del Decret 5/2024, de 29 de maig, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

RESOLC FORMULAR

L'informe d'impacte ambiental referent al Projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús reguiu, al polígon 7, parcel·la 224, del T.M. de Petra, finca Son Cuixa.

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

Segons s'estableix a l'article 7.2.a) de la Llei 21/2013 són objecte d'una avaluació d'impacte ambiental simplificada els projectes compresos a l'annex II d'aquesta llei.

Tenint en compte el RD 445/2023, de 13 de juny de 2023, que modifica els annexos I, II i III de la Llei 21/2013, l'activitat projectada s'inclou a l'Annex 2, Grup 3 (perforacions, dragats i altres instal·lacions mineres i industrials) lletra a):

3º Perforacions per a l'abastiment d'aigua.

Per tant, aquest projecte ha de seguir la tramitació ambiental com a Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada establerta al capítol II secció 2ª de la Llei 21/2013; també s'ha de complir el Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'Avaluació Ambiental de les Illes Balears.

2. Ubicació i descripció del projecte

El sondeig s'ubicarà en el polígon 7, parcel·la 224 del TM de Petra, amb les següents característiques:

El sondeig es realitzarà pel mètode de rotopercussió; es cimentaran les parets dels primers 40 m del sondeig i l'entorn immediat es pavimentarà amb una llosa de formigó de 50 cm. Finalitzada l'obra, mentre no s'instal·li la bomba elèctrica d'elevació, el sondeig es cobrirà amb una tapa metàl·lica per impedir l'accés al mateix.

Si no es troba aigua o aquesta està salinitzada, així com a la fase d'abandonament, es procedirà a segellar el sondeig amb la finalitat que quedi en condicions de seguretat per a les persones i els animals, a més d'evitar la contaminació imprevista de l'aquífer ocasionada per abocaments o caigudes d'elements contaminants.

A la fase d'abandonament, una vegada segellat el sondeig, s'estendrà una capa de terra i pedres, quedant restituïda la situació prèvia a l'execució de l'obra.

3. Alternatives

Les alternatives estudiades són les següents:

Alternativa 0: no fer el sondeig: si no es fa el sondeig, atès que no es pot fer la connexió a la xarxa d'aigua potable, la única possibilitat que quedaria seria la de comprar aigua mitjançant camions – cisterna. Aquesta opció incrementaria les emissions de gasos amb efecte hivernacle. Aquestes emissions al llarg de la vida de l'explotació agrària suposarien una gran quantitat d'aquests gasos. A més, es dona la circumstància de que en temporada alta de turisme, la demanda de camions-cisterna és tan alta que sovint no es pot arribar a totes les finques que ho necessiten, arribant a tenir problemes d'abastiment d'aigua, sobretot durant l'estiu.

Alternativa 1: Fer el sondeig a una altra ubicació. En el document ambiental s'indica que fer el sondeig a una altra ubicació no és viable, ja que implicaria una major eliminació de vegetació, ja que s'han d'executar rasses per a canalitzar les canonades per a que arribi l'aigua a la zona de reg o bé a l'aljub, en el cas de que finalment es construeixi.

S'ha de tenir en compte que la manera de triar el punt de sondeig es fa en base a les següents consideracions:

- Possibilitat de trobar aigua durant la perforació.
- Menor eliminació de la vegetació.
- Menor molèstia a la fauna.
- Millor accés i ubicació de les màquines necessàries per a la perforació.

Alternativa 2: Aquesta alternativa consisteix en fer el sondeig projectat. En aquesta alternativa s'ha tengut en compte tot el que s'ha recollit a les alternatives anteriors. És l'alternativa més factible des del punt de vista ambiental i econòmic.

Pel que fa a l'opció de recollida d'aigües de pluja, aquest sistema és totalment insuficient amb comparació de les necessitats de l'explotació. Si no es fa el sondeig, això implicaria la necessitat de construir un aljub.

En el document ambiental es considera que l'impacte ambiental de fer l'aljub seria major que l'execució d'un sondeig que només ocupa una superfície de 0,25 m² (una vegada construït el pou).

4. Avaluació dels efectes previsibles i mesures correctores proposades

Els principals impactes ambientals considerats es produiran a la fase d'execució del projecte:

Aire: durant la fase d'execució del projecte es produirà renou i vibracions per la utilització de la maquinària; per a reduir les molèsties a la població les tasques es realitzaran durant horari diürn.

També es produiran emissions de gasos d'efecte hivernacle, essent els mínims possibles, ja que la maquinària comptarà amb les revisions i manteniments periòdics.

No hi haurà emissió de pols, ja que s'utilitzen equips de perforació amb circulació directa de fluids que funcionen amb aigua i un escumant ecològic.

Vegetació: la zona afectada presenta una escassa vegetació, per la qual cosa no es preveu que hi hagi afecció a masses de vegetació natural.

Patrimoni: a la finca no hi consten elements patrimonials protegits ni catalogats.

Paisatge: es produirà impacte paisatgístic els dies que duri la perforació, entre 2 i 5 dies; a més, la torre de perforació només estarà aixecada quan es realitzin les tasques de perforació.

Durant la fase de funcionament l'impacte més important serà sobre la massa d'aigua subterrània afectada (18.16-M2- Son Real); s'ha constatat que, d'acord amb el PHIB vigent, la massa d'aigua afectada pel projecte es troba en un estat quantitatiu dolent (el percentatge d'explotació és del 114,98%), sense tendència i amb risc per clorurs. L'estat qualitatiu també és dolent, ja que l'aigua conté 50 mg de clorurs, 5 mg de nitrats i 42 mg de clorurs.

5. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades.

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, s'han consultat diverses administracions afectades:

- a) Amics de la terra (GOIBS411639/2024)
- b) GOB (GOIBS412080/2024)
- c) Servei de Canvi Climàtic, de la DG d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic, de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia (VALIB 312100).
- d) Servei de Protecció d'Espècies, de la DG de Medi Natural i Gestió Forestal (VALIB 312125).
- e) Servei d'Agricultura de la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural (VALIB 312109).
- f) Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, de la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (VALIB 312115).
- g) Ajuntament de Petra (GOIBS411518/2024).
- h) Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca (GOIBS411560).

A continuació s'exposen les conclusions dels informes rebuts a la data d'emissió del present informe:

a) - Informe del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, de la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural (VALIB 312283) de data 19 de juliol de 2024:

«En relació a l'expedient abans citat i vista la documentació presentada, la parcel·la forma part de la base territorial de l'explotació agrària a nom de M M M M, inscrita en el registre amb el número 8.152 com a General.

Dita explotació genera 0,09 UTAS amb activitat agrícola i rep ajudes de la PAC.

Per tant, aquesta Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, mitjançant el Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, informa **favorablement** l'objecte del projecte des del punt de vista agrari.»

b) - Informe del Servei d'Ordenació del Territori del Consell de Mallorca:

« Atès el contingut del cos de l'informe, des del punt de vista de l'ordenació de territori i del paisatge, es considera que el projecte d'una captació d'aigües subterrànies en el TM de Petra, no tindrà efectes significatius sobre el medi ambient en tant que serveixi a usos legalment implantats a la parcel·la.

Aquest informe s'emet en relació a les competències del Consell de Mallorca en matèria d'ordenació territorial i paisatge, sense perjudici de les consideracions que es puguin formular des d'altres àrees de la administració dins l'abast de les competències que tinguin atribuïdes, i no pressuposa cap pronunciament sobre l'adequació a la legalitat dels usos i de les construccions de la parcel·la de l'assumpte.»

c) - Informe del Servei de Protecció d'Espècies, de la DG de Medi Natural i Gestió forestal:

Segons la informació disponible, no és d'esperar que el projecte pugui tenir cap efecte negatiu sobre espècies protegides o amenaçades.»

d) - Informe 148a/24.CA de perspectiva climàtica, del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la DG d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic que conclou que, en relació a la perspectiva climàtica en la tramitació ambiental, no es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius, pel que s'emet informe favorable.

6. Anàlisis dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i no es preveu que el projecte pugui tenir efectes sobre el medi ambient, en concret:

a) Característiques del projecte: perforació i sondeig d'aigua per a ús reguiu, que ocuparà una superfície d'uns 60 m2 durant la fase de construcció i 0'25 m2 durant la fase de funcionament.

b) Ubicació del projecte: la zona concreta on es preveu executar el pou es troba a una zona amb escassa vegetació, per la qual cosa no es preveu que la vegetació resulti afectada. Aquesta ubicació no es troba dins Espais Naturals Protegits, ni dins la Xarxa Natura 2.000. Tampoc està afectada per cap zona potencialment inundable ni ARPSI (Àrea amb Risc Potencial Significatiu D'inundació). La parcel·la no està afectada per cap tipus d'APRs.

c) Característiques del potencial impacte: es considera que els efectes sobre el medi ambient a la fase d'execució seran mínims, tenint en compte la curta duració del període d'obres (de 2 a 5 dies). Respecte de la fase de funcionament cal indicar que el consum anual serà de 2.000 m3 en una massa que es troba en un estat quantitatiu: dolent (percentatge d'explotació 114,98%) i en un estat qualitatiu en risc per clorurs (50 mg). D'acord amb l'informe del Servei d'Aigües Subterrànies de la Direcció General de Recursos Hídrics: « *Vistes les característiques de l'obra i els paràmetres d'explotació sol·licitats, aquest Servei d'Aigües Subterrànies considera que el projecte no afectarà apreciablement l'estat de la massa subterrània on es troba ubicat, ni té repercussions ambientals apreciables.* »

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. No subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte de captació d'aigües subterrànies (sondeig) per a ús reguiu en el polígon 7, parcel·la 224, del TM de Petra, promogut per la senyora FM Mas Mestre, atès que no es preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient, d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, sempre que es compleixin les mesures preventives, correctores i/o reductores proposades en el document ambiental, signat electrònicament per la senyora Ana Gàzquez Valverde, enginyera de mines l' 11 de juny de 2024 i els següents condicionants:

1) Atès que la massa presenta una explotació superior al 100%, l'ús que se'n faci de l'aigua que s'extregui haurà de ser per a reguiu i sempre que es compleixi amb l'estipulat a l'article 123 del PHIB vigent.

2) Amb l'objectiu de vetllar pel compliment de les mesures de seguiment ambiental proposades al document ambiental, el promotor haurà de designar un responsable que s'encarregui de controlar la correcta aplicació de les mesures preventives i reductores establertes a cada una de les fases del projecte. El responsable designat a tal efecte haurà de: controlar la correcta aplicació per part

dels operaris de les mesures establertes al document ambiental (revisió de la maquinària etc.), comprovar que el impactes que es puguin produir durant l'execució del projecte no excedeixen els previstos, detectar la possible aparició d'altres impactes ambientals no contemplats anteriorment i aplicar-ne les mesures correctores adients, si escau. Així mateix, es deixarà constància documental de tot el procés, de la gestió de residus que es puguin produir (garantint-ne la correcta gestió) i/o de qualsevol anomalia que es pugui detectar o produir a qualsevol fase de del projecte.

3) Per tal d'evitar la dispersió de pols derivada dels processos de perforació i minimitzar el seu impacte sobre el medi, s'hauran de prendre mesures com la realització de regs periòdics (si escau), la realització de moviments de terra en condicions atmosfèriques favorables i la limitació de la velocitat dels vehicles i la maquinària.

Es recorda que:

1. El titular de la captació haurà de complir el recollit a l'apartat d'atorgament d'autoritzacions descrit a l'article 114 «*Normes per l'atorgament d'autoritzacions*» del PHIB, justificant el volum màxim anual sol·licitat d'acord amb el corresponent estudi agronòmic que es presenti a l'Administració Hídrica.
2. Amb l'objectiu d'evitar la contaminació de l'aquífer durant la realització del sondeig, s'haurà d'aplicar el procediment recollit a l'annex 8 de «*Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejos i pous*» del PHIB 2022- 2027, tenint especial cura a les fases de cimentació i desinfecció del sondeig.
3. En cas que el sondeig sigui negatiu i es procedeixi a la seva clausura definitiva, s'hauran de seguir les directrius recollides a l'annex 8 «*Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejos i pous*» del PHIB 2023. Es vetllarà pel seu correcte manteniment a llarg termini.
4. En cas de ser necessari l'ús de bentonita com a llot de perforació, el perforista haurà de valorar si escau la col·locació d'una bassa de llots adequada al volum necessari per evitar el seu vessament al terreny. Els residus seran gestionats de forma adequada.

Es recomana que:

1. Pel que fa a la penetració d'energies renovables al projecte, sempre que sigui viable, en cas que el sondeig sigui positiu i es vulgui procedir a la instal·lació de la bomba d'extracció, atès que el document ambiental indica que aquesta serà elèctrica, seria recomanable incloure la instal·lació d'un sistema de producció d'energia renovable, per exemple mitjançant plaques fotovoltaiques o panells solars, que permetin reduir al màxim el consum energètic.
2. El promotor hauria d'instal·lar els sistemes de reg eficients necessaris per a reduir el consum d'aigua, revisant periòdicament les conduccions per tal de detectar qualsevol pèrdua d'aigua.
3. Atès que l'estat global de la massa d'aigua és dolent (índex d'explotació superior al 100%), es considera recomanable comptabilitzar de forma conjunta totes les autoritzacions d'extracció d'aigua de la massa per valorar-ne l'afecció global, abans de concedir-ne de noves.

Segon. Es publicarà el present informe d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'autorització del projecte en el termini màxim de sis anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 21 bis del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Quart. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 14 d'agost de 2025)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Maria Paz Andrade Barberá

